

revno delavstvo. V Pulju je namreč v malokaterem stanovanju peč, pa tudi pravih štedilnikov ni. Ognjišča imajo le za kuho, a so tako urejena, da sohe sploh ne segrevajo. Drugod po Istri je pa seveda še hujše. V četrtak se je celi dan po vseh puljskih mestnih ulicah mladina drvela in se kepala. V Pulju je mnogo šolobveznih otrok, kateri še dosedaj niti snega poznali niso.

— **Sneg in burja v Trstu.** Iz Trsta poročajo: Takega dneva, kakor smo ga imeli v sredo dne 14. t. m. v Trstu, stari ljudje ne pomnijo več let. Mraz je dosegel — 7 stopinj. Ponoči je bila hitrost burje celo 112 km na uro — torej pravi ciklon! Okolu 8. ure zjutraj je pa začel še sneg padati. Čeprav ga je burja razmetavala na vse strani in pri tem tudi ni varovala človeških gorkih obrazov, je vendar dobro zasul ulice. Trga Goldoni in Porte rosso sta bila kmalu prazna. Nekatere ženske so poskušale na vezah prodajati svojo zmazano robo, a niso mogle vzdržati vsled prevelikega mraza in bore, ki jim je hotela vse zmetati. Tramvajski promet se je moral za en čas ustaviti, ker ni bilo takoj dovolj ljudi na razpolago za razmetavanje snega. Imeli so komaj 40 ljudi, šele proti poldnevju so jih dobili do 250, a kaj vse to, ko jih niti tisoč ne bi zadostovalo. Dovolj je zopet pokazal magistrat svojo malomarnost kot pred dvema leti, ko se še okolu poldneva ni nihče zganil, da bi šel odmetavati sneg. Izvoščki so služili slabo, ker se je moral vsakdo bati, da mu prevrne voz prehuda burja. Ulice so bile skoraj prazne celi dan, ljudje, ki so bili zunaj vsled potrebnih potov so bili zaviti v plašče kot mumije. Do 30 jih je bilo poškodovanih vsled padca. Dovolj je imela opraviti Guardia medica, ki je posredovala v okroglo 15 slučajih. Lahkomisljena mladina se je kepala, da jo je bilo veselo gledati. Po ulici Aquedotto so napravili dolge drsalke, kjer so se drsali pozno v noč. — Morje je bilo silno razburkano. Šest večjih parnikov in sicer »Gradac«, »Triplice«, »Tisza«, »Persia«, »Corsinia« in »Saxonia« ni moglo pristati v pristanišču do večera. Izmed manjših parnikov so vozili srečno in vedno samo oni v Koper, sicer so imeli vsi velike zamude, zlasti poštni parnik v Polo, ki je obtičal v Piranu. — Sneg je pojenjal šele v četrtak zjutraj, tudi bora se počasi poslavljala. Sneg se hitro topi.

— **Sneg v Istri, Dalmaciji in na Goriškem.** Od mnogih krajev iz Istre se slišijo glasovi, da je zapadel sneg in popolnoma ustavil cestni promet, tako v Pazinu, Bujah itd. Tudi na Goriškem je promet silno oviran, če ne popolnoma prekinjen, tako v Bovcu, tudi Gorica ni brez snega. Tudi v Zadru in na Reki je sneg zapadel.

— **Slovenski Narod** izdaja slovensko zemljo pruskim Nemcem. V »Slov. Narod« dne 13. t. m. citamo na strani 5: Graščine in kmetijstva tukaj in zunaj iščemo ob najhitrejši rešitvi v prodaj. Družba: Deutsche Grundstückes An- und Verkauf-Compagnie m. b. H. Berlin S. W. 68. Zimmerstrasse. Südmarka ne nakupuje toliko slovenskih zemljišč, kolikor to želi Prusi, ki grade svoj nemški most do Adrije. Prusi v Berlinu hočejo zato sami nakup graščin in kmetij na Slovenskem vzeti v roko. »Slovenski Narod« jim pa dela v ta namen reklamo, ker nese. Nič se najnovejšemu narodnemu izdajalstvu »Slov. Narod« ne čudimo, ker znamo, da koruptnejši ljudi pod solncem ni, kakor naši liberalci, na čelu jim »ponemčevalni« »Slov. Narod«, ki dela zdaj reklamo za to, da kupijo Prusi iz Berlina slovensko zemljo in naselijo na nje pruske junčke in pa pomernske protestante.

— **Pes izdal tatove.** Josipa Ferluga, stanujočega v vili v Scala Santa v Trstu je v petek zjutraj okolu tretje ure zbudilo lajanje domačega psa. Radi varnosti se je je hotel prepričati, kdo moti nočni mir. Ko je zapazil štiri postave dobro obložene z žaklji, ki so se bližali vili, je ustrelil v zrak z revolverjem, nakar so črne postave pustile žaklje in pokazale pete. Vso zadevo je javil Ferluga policiji, katera je žaklje preiskala in našla notri polno zametastega blaga, katerega so lopovi gotovo ukradli na kakem parniku.

— **Potopljen parnik.** Dne 14. t. m. je laški parnik »Lina«, ki je peljal z Reke 720 ton lesa proti Siciliji, ponoči v megli zadel na rt »dei Ladri« na otoku Cresu in obtičal. Priplul je parnik »Novi«, ki je vzel del mostva s seboj, ostali so ostali na krovu »Lina«. Medtem je plul proti kraju nezgode tržaški rešilni parnik »Belcorio«, ko pa je 17. t. m. dospel tja, ni o ladji ne duha ne sluha. Ponoči so jo namreč viharni valovi s celine iztrgali in vrgli na visoko morje, kjer se je vsled zadobljenih poškodb potopila. Mostvo se je, kakor se misli, že preje na suho podalo.

— **Ženo priklenil na verigo.** V soboto je polgruntar Pečnik v Dravljah svojo ženo Ivano priklenil na verigo z drugim koncem verige jo pa tako neusmiljeno pretepel, da so ženo danes vso krvavo in polno ran pripeljali v deželno bolnico. Baje je žena nepoboljšljiva pijanka.

— **Umrl je po daljši bolezni,** previden s svetimi zakrameti, včeraj zvečer

brat P. Pija Vaksija, minorita v Ptuj, c. kr. gimnazijski sluga I. drž. gimn. g. Ignacij Vakselj, ki je opravljal na tem zavodu blizu 20 let zvesto svoj posel. Zapušča sedem nepreskrbljenih otrok.

— **Umrl je c. kr. profesor v pok. in šolski svetnik g. Vilibald Zupancič,** star 72 let.

— **Poslanec Grafenauer** je bil na levi roki že vdrugič operiran.

— **Tri otroke umorila.** 18letno slaboumno Marijo Krčevico iz Kokre so pretečeni petek oddali deželnemu sodišču v Ljubljani. Sumijo jo, da je umorila tri otroke. Novorojenčke je baje zakopala. Na sled so jej prišli šele zadnji čas. Umore je izvršila zadnja tri leta.

— **Cerkvene vesti iz Koroške.** Ekselenci knezu in škofu dr. Kahnu se je bolezen obrnila na slabše. Za kn. šk. konsistorialnega svetnika je imenovan opat P. Odilo v St. Pavlu. Dekan je postal g. Konrad Walcher, župnik v St. Vidu ob Glini, Duhovni svetniki so postali: g. Jožef Hribar, profesor veronauka na gimnaziji v Beljaku, g. dr. Florijan Hiebaum, profesor veronauka na učiteljski v Celovcu in g. Mihael Paulitsch, urednik »Kärntner Tagblatt«. Župnija Kot je podeljena g. Kilijanu Trutschnigu. Prestavljen je g. kaplan Seirer iz Kota v Treffling.

Izbruh vulkanov na Japonskem.

Na Japonskem so potresi kakor tudi izbruh ognjenikov precej navadni, a take katastrofe, kakor sedanja, tudi na Japonskem že desetletja sem ni bilo. Na otoku Sakurašima, ki leži južno od Korejske ceste pred zahodnim delom Nipona, je izbruhnil vulkan Sakurašima, visok 1400 m, ki je že 130 let počival. Podzemski sile so iz žrelav ognjenika vrgle na milijone skal, ki so padale več kilometrov daleč na tla in uničile vse, kjer so kako stvar zadele. Ogenj je bruhal iz ognjenika 1000 m visoko. Grom, ki je spremljal izbruh, je bil močnejši kot gromenje topov pri naskoku na Port Artur. Več milij daleč od ognjenika je črčaje napolnjeno z oblaki gorečega pepela. Široke reke lave se razlivajo po deželi in zažigajo vse. Da je bila nesreča še večja, se je pojavil potres, predvsem v mestu Kagošima, ki je uro oddaljeno od Sakurašime in je glavno mesto enako se glaseče province južno otoka Kišiu. V Kagošimi je kakor na bojišču po veliki bitki. Hiše so razrušile iz vulkana leteče skale in potres. Več kilometrov na okolu so železniške proge razdrte. 13.000 hiš je razrušenih. Najmanj 70.000 ljudi pogrešajo.

Iz Nagazakija javljajo: Brezlični brzjav neke bojne ladje poroča, da leži v Kagošimi pepel 15 čevljev visoko. Otok Sakurašima je posvečen pogubi in zaviti v oblake dima.

— **Newyork.** Na otoku Sakošima so našli 33 oseb, ki so se ob izbruhu vulkana rešile v neke jame in ostale edine pri življenju.

Zmede na jugu.

ANARHIJA V ALBANIJI.

Valona. Boji, ki jih bijejo pristasi Essad paše proti začasni vladi v Valoni, se bijejo na platou Kermence in v bližini Elbassana. Essadove čete vodi Derviš bej. V Albanijo potuje iz Carigrada zopet en ekspedicijski zbor, vsled česar se trdi, da je ukazano laškemu brodogovju, da pred Valono križari. Tu nihče ne veruje, da pride princ Wied dne 20. jan. v Albanijo, ker so razmere v deželi preveč razrušene. Oblegovalno stanje v Valoni se je na ukaz nizozemskega orožniškega polkovnika Thomasa poostriilo. Prepovedano je nositi orožje in ne trpe zbiranja na cestah. Od 7. ure zvečer do 6. ure zjutraj ne sme nihče na cesto. Cenzuro brzjav so poostriili. Preiskava o puču je dosegla, da je turška vlada sokriva. Izmael Kemal beja je varal načelnik zarotnikov Bekiraga, ki mu je predlagal, da naj se ustanavljajo čete proti grškim četašem. Kemal bej je pripril, zarotniki so pa nato v Carigrad brzjavili, da naj se odpošlje že pripravljeni ekspedicijski zbor, ki so ga potem na krovu »Merana« aretirali.

Valona. V Albaniji divja revolucija. Princ Wied ne bo dobil nobenih pristavov. Veleizdajniški proces zoper Bekir-aga je dokazal ne samo, da vstaja vodi turška vlada, ampak tudi, da je Kemalbeg v zvezi z mladoturki. Isa Boljetinac stopi te dni v akcijo. Tudi v Lješju je nastala te dni zmešnjava. Skadriški angleški guverner je spore poravnal in imenoval tam provizorično vlado. V Albanskih vodah križarijo tri laške oklopnice, mala križarka in ena jahta.

Rim. Križarka »Feruccio« je dobila nalog, da odpluje v Brindisi, da bo vprico kritičnega položaja v Albaniji vsak hip pripravljena. Iz Brindisija je v Valono po morju osem ur.

Belgrad. Essad paša je po svojih zaupnikih sporočil srbskim obmejnim oblastem, da sedanje arnavtsko giba-

nje ni naperjeno proti Srbiji in srbskemu obmejnemu prebivalstvu ne preti nobena nevarnost. Essad paša izjavlja, da gre proti Grkom, katere hoče iztirati iz Epira. V resnici se pa njegove čete sedaj bore s četami valonske vlade. Essad paša je bil odposlal svoje pristase proti Elbasanu z nalogom, da se polaste holandskih žandarmerijskih častnikov in jih zapro. Essadovi so res napadli mesto, toda holandski častniki so hitro zbrali pristase valonske vlade in napadalec popolnoma razkropili. Nato je Essad paša ukazal, da se zbere pod orožje vsak, kdorkoli je zmožen puško nositi. Essadovi nameni so še zaviti v temo, toliko pa je gotovo, da je njegov vpliv vedno širši in gibanje, katero je započel, vedno jačje.

Peterburg. Vlada je dobila vznemirljive vesti iz Albanije. Kandidaturo izet paše podpirajo mnogi albanski prvaki, vlada in tudi Essad paša. Prebivalstvo je vseskozi za izet pašo. Zdi se celo, da je tudi Izmail Kemal sporazumljen z izetom.

Valona. Veleizdajniški proces je dognal, da je emisar mladoturkov Bekir aga delal v sporazumu s šefom provizorične vlade Kemalom. Kemal je zaradi tega internacionalno komisijo prosil, naj mu dovoli, da demisionira, in naj komisija sama prevzame vlado. Komisija je izdala oklic na prebivalstvo. Vojska med Essad pašo in njegovimi nasprotniki v juž. Albaniji divja dalje. (Glej poročilo iz Belgrad!) Albanci iz Korice se tudi že udeležujejo meščanske vojske. K Essadu je pristopilo na stotine od njega podkupljenih Malisorov, tako, da je angleški guverner v Skadru Malisorom v Skadru, Dješu in Medui prepovedal podajati se k Essadu v Tirano. Isa Boljetinac je baje izjavil, da zagradi za orožje proti Essadu. Medtem pa mednarodna komisija organizuje orožnike.

Valona. Vzhodno od Debre v bližini Korice so čuli 12. t. m. močno streljati. Zdi se, da so se zbili albanski rodovi med seboj južno od Ohride. V obrambo vasi Kadgrasar je odrinilo 400 vojakov Essad paševe armade. Po drugih poročilih koraka veliko oborožencev proti Grkom v Trumii.

Valona. Na stotine Albancev koraka proti Valoni. Mohamedanci agitirajo proti Wiedu in proti Grkom. V deželi se vrše roparstva. Turki napadajo kristjane. Vele-sile imajo baje že pripravljene bojne ladje, da napravijo red. Od avstrijskih ladij odplove v Albanijo menda še »Franz Joseph I.«, od laških »Perugia«, od nemških »Herta«.

Carigrad. Enver beg je izdal proglas na armado, v katerem, zaupajoč v Allahovo in prerokovo pomoč, napoveduje reforme v armadi, da bo Turčija zbrisala s sebe sramoto in nesreče zadnjih časov.

Belgrad. »Politika« priobčuje brzjavko iz Ohrida, da je Essad pašina vojska včeraj po tridnevni bojih zavzela Pogradec na jugozapadni obali Ohridskega jezera. — Po pripovedovanju pribežlih Arnavtov šteje ta Essadova kolona krog 8.000 mož. Essad ima brezdvomno namen korakati proti Valoni.

Trst. Tukaj bivajoči telesni zdravnik princa Wieda dr. Berghausen je izjavil, da mu e Essad paša pisal, da on princu Wiedu nič ne nasprotuje. Wied dospe v Drač s parnikom »Lloyda« dne 25. t. m.

Ohrida. Po krvavih bitkah so čete Essad paše osvojile vse ozemlje med Elbassanom in Podgradcem. Čete Izmail Kemala so se udale. Med Essad pašinimi četami je veliko bulgarskih častnikov. Srbija je razmestila za vsak slučaj na meji močne oddelke.

Solun. Tuka kroži vest, da so čete Essad paše zavzele Elbasan in vdrlje v mesto, kjer so se odigrali krvavi prizori.

Belgrad. Po poročilih iz Albanije je Essad paša po dolgem, krvavem boju zavzel Elbasan. Zupan je bil umorjen, mnogo oseb je bilo ubitih.

TURKI HOČEJO ALBANIJO NA VSAK NAČIN ZASESTI.

Pariz. Tukajšnji časopisi poročajo, da se pripravlja v Turčiji nova akcija za Albanijo. Iz anatolskih čet sta baje organizirana dva okupacijska oddelka, ki naj bi zasedla več strateških točk v Albaniji in odstavila sedanjo vlado. Če je tudi ta načrt v zvezi z Izet pašo, ni znano.

Atene. Tudi tu so obveščeni, da name-ravajo mladoturki nov udarec v Albanijo. Dva ekspedicijska zbora imata v Albanijo od morske strani vdreti. V vseh albanskih krajih ščuvajo prebivalstvo turški agenti.

POLOŽAJ V BULGARIJI.

Sofia. Po deveturni seji je prebral ministrski predsednik Radoslavov carjev ukaz, s katerim se sobranje razpušča. Radoslavov je ta ukrep utemeljeval s tem, da je zbornica nesposobna za delo, ker so

razne stranke tekom debate izjavile, da ne bodo odobrile proračun. Sejo je izpolnil govorniški duel med Malinovom in Genadijevom. Malinovov je priporočal sestavo koalicijskega kabineta. Veliko pozornost je vzbudilo razkritje Genadijeva, kako bi lahko rumunska armada preprečila bulgarski armadi dovoz hrane in jo tako sestradala, da bi morala kapitulirati. Pristaš Geševa Teodorov je poskušal govornika motiti, pa je moral umolkneti.

Sifal. Opozicijske stranke so baje osnovala blok, kojega geslo je boj proti caru Ferdinandu.

Sofia. Po razpustu sobranja so socialisti sklicali shod, na katerem so vzklikali: »Doli monarhija! Živela republika!«

Belgrad. »Balkanski Tribuni« se poročajo, da je kralj Ferdinand takoj po razpustu sobranja skrivoma zapustil Sofijo in se podal neznano kam.

Sofia. Več listov trdi, da namerava bulgarska vlada uvesti diktaturo.

BULGARSKE VSTAŠKE ČETE PRED SOLUNOM.

Solun. V mestni okolici so se pojavili množični bulgarski četaši, ki očividno nameravajo uderiti v mesto in izvrševati bombne napade. Grške straže so znatno ojačene.

SRBSKI DUNAJSKI POSLANIK V BELGRADU.

Belgrad. Minule dni se je tu mudil dunajski poslanik Jovan Jovanič. Šlo je za nova navodila k pogajanjem med Avstrijo in Srbijo, ki so se začela in se bodo p. rešitvi ministrske krize pospešila.

BULGARSKI KANDIDAT ZA ALBANSKI PRESTOL.

Sofia. »Balkanska Tribuna« resno predlaga za albanskega kneza bulgarskega poslanika v Parizu Stančeva, češ, da je rojen Albanc, dolgoleten dober diplomata, ima izvrstne zveze s francoskimi vodilni krogi in je ljubljenec kralja Ferdinanda.

SRBIJA SE PRIPRAVLJA.

Belgrad. Ministrski svet je sklenil najeti novo posojilo v znesku 300 milijonov, da se reorganizira armada in zgradi železnica od rumunske meje do Požarevca.

EGEJSKO VPRAŠANJE.

»Tribuna«, ki je gotovo dobro poučena, piše, da bodo velesile grško in turško vlado v kratkem obvestile, da otko Kijos, Mitilene, Lemnos in Samotracija priznava Grčiji in bodo obenem slednji naznanile rok, do kdaj imajo njene čete zapustiti južno Albanijo. Dvanajstero otočje bo Italija izpraznila, ker je videti, da Anglija v tem oziru ne odneha, pač pa bodo Lah zahtevali odškodnino, kar pa ni istovetno s političnimi kompenzacijami. Zakaj Lah upajo morebiti, da od Turčije razen denarja dobijo tudi te. Glede egejskih otokov bo Turčija seveda protestirala, da Grčija dobi Kijos in Mitilene, toda ni izključno, da velesile Turčijo na ta ali oni način prisilijo, da njihov sklep respektira. To bi bil v prvi vrsti uspeh političnega potovanja spretnega Venizelosa po Evropi.

POGAJANJA MED SRBIJO IN BULGARIJO.

Belgrad. Med Srbijo in Bulgarijo se z rusko pomočjo vrše pogajanja glede obnovitve nekoliko spremenjene konvencije, kakor je med obema državama že obstajala.

GRKI ZAPUŠČAJO JUŽNO ALBANIJO.

Valona. Grške čete zapuščajo Južno Albanijo in so izpraznile že Kazo in Kolonijo.

TURČIJA.

Carigrad. Kljub dementiju laške vlade se tu trdi, da je turška vlada res kupila laško ladjo »San Marco« in vrh tega še tri druge križarke, 4 torpedne rušilce in čilenski dreadnought »Almirante Cochran«. (!) Turčija bo najprej poizkusila Grčijo prijateljskim potom pripraviti do tega, da bi Chios in Mytilene ostala pod Turčijo z dalekosežno avtonomijo, zato pa naj bi Grčija dobila kak otok v dodekanezosu.

Savernska zadeva.

Saverna, nemško Zabern, je mesto v Alzaciji—Lotaringiji, morebiti še enkrat večje kakor naš Kranj. Ker je Alzacija polna vojaštva, ima tudi Saverna en polk v svoji sredi. Slučajno je služil v tem polku poročnik Forstner, ki je komaj prišel iz šole in je nekako toliko star kakor fant, kadar dovrši maturo. Ta mladi mož je zmerjal svoje alzaške rekrute, jih pozival, naj ponečedi francosko zastavo in če se z domačinom stepejo, naj ga ubijejo, češ Alzačani niso itak nič vredni. Stvar je prišla v javnost in je ljudi tako razburila, da poročnik na cesti ni imel miru pred fanti. Končno je Forstner nekega kruljavega